

Latweefch u Awises.

Nr. 14. Zettortdeenâ 7tâ April 1849.

Sauas sinnas.

Grams dâ, tannî 20tâ Merz. Seema bija mums scho gadd paſlita; fals, fneegs un leetus weens ais ohtra mittejahs, ta ka lihds ga-wenim ne buht ar kammanahm ne warreja braukt. Lik ar aigaweni fabze falt un fnigt, ka lihds schim laikam arween wehl ar kammanahm brauza, jebſchu gan zihruſis jaw preeſch galvena pawaffari fluddinaja, un lihwetes jaw dauds weetâs bija redsamas. — Leela wehtra, kas papreeſch arween plohsijahs, darrija meschôs pee kohkeem, ka arti pee junteem leelu ſlahdi.

Ta 12tâ Merz m. d. bija pee mums bai-liga deena; jo tannî ap puſſdeenas laika no-degga muhs 34 affis garſch baſnizas - krohgs. Bijâ Deewa laime, ka par deenu tas notikke, tad tak laudis pulkôs faſtrehje, un tahs leetas, kas iſtabâs bija, gan drihs wiffas iſglahbe; tik tahs kas us behningi un ſteddele bija — ka arridsan aitas un zuhkas ſtakkôs tappa no ug-guns aprihtas. — Kur ihſti ta ug-guns zehlu-ſees, ne watt ſtaidri ſinnaht; tak ta dohma, ka no ſkurſtena gan ta buhs zehluſees. — Deewa ſchehlaſtiba bija leela, ka rihta-wehſch bija, jo buhtu wakkara - jeb ſeemela - wehſch puhtis, tad arri ehrgeleeka mahja, kas kahdu 30 fo-hus tahti no krohga ſtaw, lihds ar tahm tur peederrigahm ehkahm, ka: ſtakkeem, elektim, buhtu tappufe no ug-guns aiskemta. — Deewam irr pateiziba un gohds, kas ſchahdu ne-laimi no mums ſchehligi nogreesis!! —

Tannî 23. Webruari (leelâ luhdsamâ deenâ) wakkara ap pulksten 11teem nodegge tai ne tahlu no. Kurſemmes rohbescheem buhdamâ Leifchu Kullas - ſahdschâ feſch aſ mahjas lihds ar wiina ſeederrigahm ehkahm; jo tannî deenâ

plohsijahs leela wehtra, kas ugguni tahlu mehtaja.

No ſlimmibahm us muhs pufi taggad gan gohds Deewam! ne dsied, ka tik drudſis jaw atkal pa weetahm parahdahs.

E. F. S.

No Pormfahtes.

Schinni pagahjuſchâ ſeemâ mums ne bija ilgi paſtahwigs zelta-laiks, tikai us kahdahm pahri deenahm ween; drihs nahze wehtra, put-teni, mihknâ woi leetus un tad palikka plikka ſemme; ta ka dascham zelta-wihram, kas no mahjahm ar raggum iſbrauze, us zelta bija ratti jaleene; un atkal kad ar ratteem iſbrauze, mihki ſneegi faſnigge, waijadſigu raggus tap-pinaht, un makfaht par braukumu. Bet ta-pat ſchinni ſeemâ to waijadſigu malku un bal-kuſ ſeeddamees, ir daschu reiſi us pilſatu ar labbibu un zittu prezzi nobrauzam. Ta tas teefä ka wezzi laudis teiz: „kahda ſeema tahda pat waffara effoh“, tad jaw paſtahwigs laiks jeb gaifs ne buhs. Nedſeſim, kad waffaru peedſihwoſim.

M. V.

Ihſts gohda prahts.

Wahzu awiſes rakſta kahdu notikkumu, kas ne fenn Pehterbürgâ notizzis, un kur ihſti gohda prahts kahda zilweka tohp parahdihts, ka pee retteem zilwekeem no nabbagu kahrtas tahdu atrohn; tadehleſ arri to notikkumu muhsu awiſes gribbu eewiſkt, lai arri zitti wehl no ta mahzitohs tahdu gohda prahtu turreht. — Kahds Krohna ammatâ ſtawedams kungs, kas ſawu mehneccha lohni dabbujis, gahje us mahjahm; bet tam par zellu eiſoht kahda papibra-naudas ſihme no 50 rubbuleem ſudr. bija nejaufchi iſ-

Krittuse. — Kad nu schis wehl ohtrâ rihtâ par scho sawu kahdi noskummis pee saweem dar-beem gahje, pamannija wiensch, ka kahds slikti apgehrbees Kreeku semneeks, ko wiensch ne kad papreekshu ne bija redsejis, wiannam jaw ilgu laiku pakkat nahze. Pee kahda Krohna namma durwim peegahjis taisijahs tur ee-eet, te pee-nahze tam tas semneeks klahtu, un zeppuri no-nehmis tam peenahkamu gohdu padewis, scho it pasemmigi ta usrunnaja: „Zeenigs kungs! woi Juhs wakkar ap to 4 stundu ar kahdu Izwoschnikku (ko tas klahtak wehl apsihmeja) no scheijenes eeksch leelas dahrfa-eelas ne effet braukuchi?“ — Ja! atbildeja schis kungs. — „Schis Izwoschniks“ (prohti ohrmannis) tunnaja semneeks tahtak, „bija mans brahlis. Wiensch zittu naw wairak wakkar weddis, ka tik Juhs, un kad Juhs islahpat, wiensch brauza us mahjahm; un kad wiensch nu mahjas bija pahrbrauzis, wiensch atradde kannanâs kahdu 50 rubbulu sihmi, kas nu Jums waijag peederreht. Wiensch man meeru ne dewe, lihds es Juhs us-mekleju. Taggad esmu es drohsh, sawu leetu isdarijis. Schè irr ta nauda.“ — Tas kungs wairak eepreezinahts par ta nabbaga wihra gohda prahtru, ne ka par to atdabbutu naudu, schinkoja tam 10 rubbulus fudr. un pateizahs tam ar fatrektu firdi par scho gohda prahtru, un isklaufchinaja wehl pehdigi pehz winna wahrdia. — Schis gohda wihra wahreds bija Iwan Waffiljew no Russina zeema.

Ak kaut jelle dauds tahdu zilweku buhtu, kas tahdu ihsti gohda un kristigu prahtru turretu!

E. F. S.

Sinna par jaunu grahmatu.

Tauna grahmatina: Kristigs stahstiajs, ieb simts ihfi stahstini, behrneem par kristigu pamahzifchanu no Ernest Dünsberg, Dundagas draudses stohlmeistera, raktita. 224 lappa puffes.

Tahda mihta grahmatina irr nu preeksch muhfu behrnineem gaismâ zelta no ta peemineta gohdiga raktitaja, ar lohti patihkameem

un svehtigu mahzibu pilneem stahstineem, kur katram gallâ jauka peederriga perschia un biheles wahrdi ka dahrga pehrlite peelikta, kas pehz to kad tee behrni to stahstini klausifchees, lehti winnu galivâ paleek. — Es to grahmatinu tiklai preeksch kahdi pahri deenahm esmu dabbujis, bet jaw firsnigi preezajohs us teem labbeem augleem, ko tee stahstini jaunu behrnu firdis dehstiti, few un saweem wezzakeem par preeku un labbumu dahwinahs. — Mihti wezzaki un stohlmeisteri! pehrlat to maso grahmatinu, ar to juhs sawus mihtus behrninu jo drihs us labbeem tikkumeem waddifeet, ne ka ar rihksti un kuhleni; pehrlat to, un juhs redsefeet ka behrni tohs labprahrt klausifchees, un mehs wiissi tam mihtam gohdigam raktitajam winna puhlinu un labprahrtibu ar firsnigu pateizibu taggad un allaschin maksaam.

M. Bieting,

Vormfahtes pagasta stohlmeisteris.

Latweeschu schehloschanahs pehz winnu mihtla aismigguscha drauga, ta zeeniga mahzitaja Jahn Hermann Trey, kas 21. Janvar 1849 pee Deewa irr aissahjis.

„Muhfu drangs irr aismidis.“ (Jahn. 11, 11.)

1.

Ak muhfu draugs, ak muhfu draugs!

Weens ofkal no mums aissahjis,

Kas bija mums til mihtsch un jausk —

Tas muhfu draugs, irr aismidis. —

2.

Apraudom te nu, brahlischi!

Wiensch preeksch mums dauds irr strahdajis:

Mehs winna rastus lassifsch,

Ko Tas ka draugs mums gohdajis.

3.

Latweeschu draugu loppinos

Un Deewa wahrda mihtotajs:

Tee irr mums muhscham peeminas,

Kad kappâ dusf apgahdatajs. —

4.

Eksch tschetripoznit *) gaddeem Tas

Tur dewe sinnas daschadas; —

*) To 15tu gadda gahsumu eefakte, no ka mehs va 2 mehnscheme ween to Latweeschu draugu un wiassa pawaddoni dabvujam.

Zr zittas labbas mahzibas,
Kas dwehselei irr derrigas.

5.

Peezdesmit tschetrus gaddus ween
Schai sweschumā irr dshwojis — ! ?
Wehl warrej strahdaht daschu deen,
Kad Deewē To ne buht' atsauzis. —

6.

Winsch muhsu tautu mihlodams
Pahrzeeta daschus gruhtumus,
Un neapnizis strahdadams
Mums krahja leelus labbumus.

7.

Tapebz pluhs muhsu ažtinas
Ar schehlosbanas affarahm;
Mehs stuhpstam Winna rohjinas
Eksch garra, un Tam pateizam.

8.

Kam affaras gon ne nobirst,
Kad mihi draugu atsauz Deewē? —
Tā mehs, kad muhsu draugs nomirst,
No wissas firds apraudamees.

9.

Kas gaismo lauschu dwehseles,
Lee spihdehs muhscham gohdibā: —
Tā arr' muhs' draugu apspihdehs,
Ta Kunga gaischumis augstibā! —

10.

Winsch deenas naſt' un fahrstumu
Scheit wihna - kalnā panessis:!
Tur sawu graſſi pilnigu,
No Jēsus rohlahm dabbujis.

11.

Ar affarahm scheit laisibā
Winsch dahrgu fehli iſſehjis;
Ar preeku Deewā walſibā
Lohs kuhliſhus tur fanehmis.

12.

Us ougchu azzis pazellam,
Lew „p aldees!“ sakom mihligi,
To finnu, ta Lew schehlojam,
Lai ness Lew Deewā engeli.

13.

Epreezin' Deewē to atrailni
Un Winna dahrgus behrniaus,

Teem mihius draugus mehdini,
Kas remde winneem firbehstus.

14.

Nu muhsu dahrgais, mihiatē draugs! —
Duss saldi fluſſā kambari,
Lihds gallam; kamehr Kristus fanks:
„Mahz ahrā“ — laikā pastari.

M. Bieting,
Wormsfahthes pagasta ſcholmeifters.

Besdeligu dseefmina, Kad tahs pawaffari
atkal pee mums greeschahs.

1.

Mehs effam tablu zettu staigajuschas,
Urr' effam leelas juhras pahrkrehjuschas;
Mehs bijam semmēs, kur ta faule gaischi spihd,
Pee tumſchi fillas debbeſſ ſik walkarā kā riht'.

2.

To fwehtu Kanansenim' mehs effam redſejuschas,
Jordanes uppes milnōs masgajuschas;
Mehs ſrehjam op Genezaretes kraſteem,
Garr Lihbanones augſteem, ſtalteem maſteem.

3.

Preezigaſ greeſchamees nu atpalkal, un effam
Gon ſtaigajſchas; ka jauku pawaffar' jums neſſam;
Nu ſaulite it filta jaw parahdahs,
Gan Deewinsch drihs par ſallumeem qrr' gahdahs!

4.

Wiffadu laimi, ſwehtibu jums dohdam,
Ko ſwehtās weetās gohjuschas atrohdam;
Tapebz, ak zilwelki, jel zeeneet alloſch muhs,
Un ſargaj't arr', tad ſlawesim mehs juhs.

E. F. S.

Dſeefma koler a behdās.

Mel. Der am Kreuz ist meine Liebe.

1.

Deewē! mehs ten' pee kahjahn krihtam:
Tawas duſmas ſpaina muhs!
Luhgddamees pee kruhtim ſittam:
Schehlo, ſchehlo nabboqus!
Gan mehs effam pelnij'schi
Ka Tu muhs tā pahrmozi,
Lamu wahrdū atmēſdamī,
Grehkeem — blehnahn klausidamī.

2.

Ta Tu gribbi taisnu teſſu,
Ka ikdeenās pelnami mehs,

Spreest par dwehfseli un meesu,
Kungs! kusch preefsch tew' pastahwehs!?
Tad mums janibst peepeschi,
Ellē jakriht muhschigi,
Kur us launeem wissas breesmas
Sakraus Lawas dusima = leesmas?

3.

Lomehr mums wehl usitziba,
Kad pee tew' atgreeschamees,
Ka irr schinni nelainiba
Tu mums buhs schehligs Deewes,
Jesus, Jesus Kristus deht!
Tapehz pazellam mehs wehl
Sawas firdis, sawas rohkas
Us tew schinnis mehra = mohkas.

4.

Wanna leelas mohkas labbad,
Ko winsch par mums iszeetis,
Irr pee gruhta frusta = scabba,
Ka tas par mums nomirris,
Atlaid grehka = parradu!
Peedohd grehka = sohdru!
Sawald nikna mehra = warru,
Lai tas ne rauj muhsu garru!

5.

Jesu lawas wahrdos muhscham spehdig —
Muhscham darrijs brijnumus!
Esi taggad arr' mums schehligs,
Un pee Lehwa aislubos' muhs!
Rahd' tam sawas offnis
Ko tu par mums ielehjis,
Ka zaur tew' firds winnam lohkas,
Un winsch nobeids muhsu mohkas!

6.

Swehts Gars mihslibas = leesma,
Noskunimusbu weenigs preels!
Dohd, ka otstahj mehra = breesma
Zaur ka subdam mehs, ka meegs!
Dusnoht mihsliba ne warr,
Muhscham lobbu ta ween-darr';
Tapehz schehlo, usturr, audsi,
Lawu wahju Kristus = draudsi!

7.

Tu tas mihsig ballob's efti
Kas warr preeku dahwinah;

Tu to eljes = sarru ness,
Rahd' ka mehram buhs atstah!
Zaur tew' mahlam fault ween mehs:
U bba wissu = mihslo is Tehwes!
Dohd' mums lawu mihslib' fajust,
Ne rauj mums schais baileis pasust!

8.

Deewes mehs sohlamees tew swehti
Wairak grehleem ne klaufigt,
Zaur ko ta nu isbeedeti,
Ra firds nahwes = breesmas mit.
Ak taws Gars lai sti-prina
Muhs schal behdu = laizinā.
Dishwojoh un nahwes = mohkas
Messtes lawas Tehwa rohlas.

E. Dünsberg.

Teesas fluddinashanas.

Us parwehleschanu tafs Keiserikas Majesteetes,
ta Patvaldineela wissas Kreewu Walsis ic. ic. ic.,
tobp no tafs Pobuschas pagasta teesas wissi tee, kam
lahdas taifnas parradu prahschanas pee ta nelaika Po-
buschbas faimneeka Janna Petersohn buhlu, usaizinati,
lihds 3schu Mei f. g. pee schihs pagasta teesas woi
paschi atnahkt, un atsaukters, woi zaur teesahm ap-
stiprinatus weetneekus atsuhit, un staidras leezbas
peenest par to, las teem prassibt peenahkahs; jo kad
schis nosfazzichts laiks buhs pahegahis, neweenu wairs
ne klaufigs. Pobuschā, tai 22trā Merz 1849. 3

(T. S.)   +++ A. Laukmann, pagasta wezz.
(Nr. 17.)   Kuppel, pagasta teesas frihweris.

Edohles pils pagasta teesa darra sinnamu, ka tai
22trā April f. g. Edohles mihschā sirgu, lohpu = un
daschadu leetu uhtropi turehs. Edohle, tai 23schā
Merz 1849. 3

M. Nahting, peehdetajs.

C. Woldemar, teesas frihweris.

Treschdeen tai 20tā April f. g. tikk Krohna Leelā
Sessawā zaur pagasta teesu nelaika Sessawas mihschbas
lunga Antoniusa manta, ka grahmataś, sirgi, brauzas-
mas un mahju leetas, drahnas u. t. i. pr., woitaks-
sohlitejeme prett staidru naudu pahrohita. Mosā Ses-
sawā, tai 23schā Merz 1849. 2

(T. S.)   Teesas wahrdā:
(Nr. 359.)   Ullunan, teesas frihweris.